

शृंगाटकं चतुष्पथः रजसारुणानि धूसराणि द्वारकवाटानि द्वारयंत्राणि च यस्यां ॥ ४५ ॥ अन्यदा राजजीवने ॥ ४६ ॥ इति रामाभिः श्रीरामायणे वाल्मीकीये अयो
ध्याकाण्डे एकसप्ततितमः सर्गः ॥ ७१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ अपश्यन्निति ॥ १ ॥ २ ॥ स्वगृहं स्वमातुलगृहं ॥ ३ ॥ ४ ॥ आर्यकवेश्मनः मातामहगृहाद्ध्युतस्य चलि
तस्य ते मार्गे कतिचित्किंतिरात्र्यो लघ्नास्तद्वक्तुमर्हसीत्यन्वयः ॥ रथेन शीघ्रमागच्छतस्तवाध्वनिश्रमो नखलु तद्वद ॥ ५ ॥ आर्यको मातामहः मातुलश्च कुशली न वेति इतः प्र

तां शून्यशृंगाटकवेश्मरथ्यां रजोरुणद्वारकवाटयंत्रां ॥ दृष्ट्वा पुरीमिंद्रपुरीप्रकाशांदुःखेन संपूर्णतरो वभूव ॥ ४५ ॥ वभूव पश्यन्मनसो
प्रियाणियान्यन्यदानास्य पुरं वभूव ॥ अवाक्शिरादीनमनानलदृष्टः पितुर्महात्मा प्रविवेशं वेश्म ॥ ४६ ॥ इत्यार्षे श्रीरामायणे वाल्मी
कीये आदिकाव्ये अयोध्याकाण्डे एकसप्ततितमः सर्गः ॥ ७१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ अपश्यंस्तु ततस्तत्र पितरं पितुराल
ये ॥ जगाम भरतो द्रष्टुं मातरं मातुरालये ॥ १ ॥ अनुप्राप्तं तु तं दृष्ट्वा कैकेयी प्रोषितं सुतं ॥ उत्पपात तदा हृष्टा त्यक्त्वा सौवर्णमासनं ॥ २ ॥ स
प्रविश्यैव धर्मात्मा स्वगृहं श्रीविवर्जितं ॥ भरतः प्रेक्ष्य जग्राह जनन्याश्चरणौ शुभौ ॥ ३ ॥ तं मूर्ध्नि समुपाधाय परिष्वज्य यशस्विनं ॥ अंके
भरतमारेप्य प्रष्टुं समुपचक्रमे ॥ ४ ॥ अद्य ते कतिचिद्रात्र्योच्युतस्यार्यकवेश्मनः ॥ अपि नाध्वश्रमः शीघ्रं रथेनापततस्तव ॥ ५ ॥ आ
र्यकस्ते सुकुशली युधाजिन्मातुलस्तव ॥ प्रवासाच्च सुखं पुत्रसर्वमेव क्तुमर्हसि ॥ ६ ॥ एवं पृष्टुस्तु कैकेय्या प्रियं पार्थिव नंदनः ॥ आचष्ट
भरतः सर्वमात्रे राजीवलोचनः ॥ ७ ॥ अद्य मे सप्तमी रात्रिश्च्युतस्यार्यकवेश्मनः ॥ अंवायाः कुशली तातो युधाजिन्मातुलश्च मे ॥ ८ ॥
यन्मे धनं चरत्तं च ददौ राजा परंतपः ॥ परिश्रान्तं पथ्य भवत्ततो हं पूर्वमागतः ॥ ९ ॥

वासादारभ्य मातुलगृहे सुखं न वे
त्येतत्सर्वं वक्तुमर्हसि ॥ ६ ॥ ७ ॥ च्युतस्य चलितस्य ॥ सप्तमी रात्रिः एतद्दिनात्पूर्वारात्रिः सप्तमीत्यर्थः ॥ तेन सप्तरात्रोपितः पथीत्यनेन न विरोधः ॥ ८ ॥ परिश्रान्तं परिश्रां
तवाहनं ॥ ९ ॥